

Rok obrzędowy

Podstawa programowa edukacji wczesnoszkolnej oraz Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych

język polski, plastyka

szkoła podstawowa, klasy V-VII, II etap edukacyjny: klasy V-VII

I jednostka lekcyjna

Autorzy: Sylwia Kurcab, Iwona Grygiel, Robert Garstka, Aleksander

Cele operacyjne

- ▶ uczeń słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela
- ▶ wykonuje zadanie według usłyszonej instrukcji
- ▶ zna elementy tradycji i zwyczajów śląskich

Umiejętności ponadprzedmiotowe

- ▶ określa, co to jest obrzęd, określa ich czas
- ▶ opisuje obraz

Metody

- ▶ Słowna – pogadanka
- ▶ Oglądowa – obrazy i film
- ▶ Praktyczna – samodzielne działanie dziecka
- ▶ Aktywizująca

Formy pracy

indywidualna i grupowa

Środki dydaktyczne

obrazy Tetmajera (Materiał pomocniczy nr 2 – Rok obrzędowy w malarstwie polskim)

- ▶ Świecone w Bronowicach
1897. Olej na płótnie. 134 x 248 cm
Muzeum Narodowe, Kraków
<http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Tetmajer/Images/Swiecone.jpg>

Regionalny Instytut Kultury w Katowicach
jest instytucją kultury Samorządu Województwa Śląskiego.

Regionalny Instytut
Kultury w Katowicach

Śląskie.

Dofinansowano ze środków
Ministerstwa Kultury
w ramach programu
„EtnoBryk 2019”

EtnoBryk

- Procesja w Bronowicach
1900. Olej na płótnie. 114 x 174 cm
Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego, Warszawa
<http://www.pinakoteka.zaschianek.pl/Tetmajer/Images/Procesja.jpg>
pocięte kartki z nazwami najważniejszych obrzędów (materiał pomocniczy nr 1)

Propozycja przebiegu lekcji

- Swobodna rozmowa z uczniami na temat obrzędów, które znają i w których uczestniczą, próba definicji obrzędu. (10 minut)
Obrzęd – zespół zakorzenionych w tradycji, najczęściej określonych przepisami, czynności i praktyk o znaczeniu symbolicznym, towarzyszących jakiejś uroczystości o charakterze związanym z charakterem społeczności.
Obrzęd doroczny – indywidualne bądź zbiorowe działania lub seria działań, związanych z jakimś dniem lub okresem roku, które związane są z zachowaniami ukształtowanymi przez obowiązujące wartości i normy. Do obrzędów dorocznych możemy zaliczyć tradycje, obrzędy, zwyczaje, a także wierzenia, zabiegi magiczne itp. związane z obchodami świąt kościelnych, narodowych, szkolnych, obyczajowych.
- Połączenie uczniów w pary – rozdanie pasków w nazwami świąt, zadaniem uczniów jest ułożenie ich w kolejności występowania/ naklejenie ich na duży arkusz papieru,; przedstawienie i sprawdzenie kolejności (10 minut)
- Nauczyciel rozdaje (lub wyświetla) uczniom reprodukcje obrazów Tetmajera:
Święcone w Bronowicach; Procesja w Bronowicach.
Uczniowie dokonują analizy obrazu.
Jakie środki artystycznego wyrazu potraficie odnaleźć w obrazie (kompozycja, kreska, kolor, techniki malarskie, plama walorowa)?
Co na nim widzicie, jaki nadalibyscie tytuł?
Jakie postacie występują na obrazie, jaką rolę odgrywają, co robią?
Jaka jest treść obrazu? Co mogło być inspiracją dla malarza podczas pracy nad tym dziełem? Z jakim obrzędem jest związany? (15 minut)
- Podsumowanie – dlaczego uczestniczymy w różnych obrzędach, które obrzędy są dla nas najważniejsze – dlaczego?; czemu obrzędy są ważne dla osób indywidualnie i dla społeczności, w których żyjemy. (10 minut)